

STAUROS

Č. 5 marec 2020

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o pôste

Z homílie nášho svätého otca Bazila Veľkého.

1. ... Nebuď zarmútený, keď si liečený! Bláznom je, kto sa neteší zo zdravia duše, avšak smúti nad zmenou jedálnička a viac sa stará o pôžitok žalúdka, než o blaho duše. Sýtenie je po vôli bruchu, pôst však prináša úžitok duši. Buď šťastný, že ti bol Lekárom daný liečivý prostriedok, ktorý ničí hriechy. Tak ako sú červíky z čriev detí odstraňované pomocou určitých veľmi horkých liekov, tak aj pôst, ktorý si skutočne zasluhuje takéto označenie a tiež preniká do duše, zabíja hlboko zakorenené hriechy.

3. ... Maj preto pôst pre jeho starobylosť v úcte! Je rovnako starý ako ľudstvo. Pôst bol nariadený už v rajskej záhrade. Prvý príkaz, ktorý Adam dostal, znel: „Zo stromu poznania dobra a zla nesmiete jesť!“ (*Gn 2, 17*) Slová „nesmiete jesť!“ sú príkazom k pôstu a abstinencii. Ak by Eva nebola bývala okúsila zo stromu, nebol by pôst teraz potrebný. ...

4. Pretože sme sa nepostili, stratili sme raj. Postíme sa teda, aby sme sa tam opäť mohli vrátiť! Nevidíš ako Lazár skrze pôst vstúpil do raja? (*Lk 16, 20-31*) Nenapodobňuj Evinu neposlušnosť; nepriberaj si opäť za svojho radcu hada, ktorý sa zalieča telu a vyzýva k pôžitku!

5. ... Aj o Mojžišovi predsa vieme, že po ceste pôstu vystúpil na vrch. (*Ex 24, 18*) Neosmelil by sa vystúpiť na dymiacy vrch, ani by nemal odvahu vstúpiť do oblaku, keby sa predtým nebol ozbrojil pôstom. Prostredníctvom pôstu dostal na tabuliach Božím prstom napísaný Zákon. A kým hore (na vrchu) si pôst vymohol dar zákona, dole sa hýrivosť vyzúrila až k modloslužbe. „Potom sa ľud posadil, aby jedli a pili, nato sa zdvihli a tancovali.“ (*Ex 32, 6*) Čo dosiahol služobník v štyridsaťdňovom vytrvalom pôste a modlitbe, bolo zmarené jedným jediným záchvatom opitosti. Pretože Božím prstom napísané tabule dosiahnuté pôstom roztrieštilo opilstvo, keďže prorok nepovažoval opitý ľud za hoden prijat' od Boha zákony. V jedinom okamihu sa ľud, ktorý smel svojho Boha poznať na základe najväčších divov, vrhol prostredníctvom obžerstva do modloslužobného šialenstva Egyptanov. Postav si obe veci vedľa seba: ako pôst privádza k Bohu a ako nás hýrivosť okráda o blaženosť. Zostúp nižšie a po nastúpenej ceste choď ďalej.

6. Čo Ezaua ponížilo a učinilo ho sluhom jeho brata? Nebolo to vari jedno jediné jedlo, kvôli ktorému predal svoje prvorodenstvo? (*Gn 25, 33*) Na druhej strane nedarovala matke modlitba a pôst Samuela? (*1 Sam 1, 15*) Čo učinilo silného hrdinu Samsona nepremožiteľným? Nie snáď pôst, s ktorým bol prijatý v tele matky? (*Sdc 13, 4*) Pôst ho zrodil, pôst ho krmil, pôst z neho učinil muža, pôst bol totiž to, čo anjel prikázal matke: „Nech nepoživa nič, čo pochádza z vínného kmeňa! Nech nepije víno ani iný opojný nápoj!“ (*Sdc 13, 14*) Pôst plodí prorokov a posilňuje silných. ...

Pôst bol pre Eliáša očitým svedkom každého veľkého zázraku: keďže potom, čo si v štyridsaťdňovom pôste očistil dušu, bol v jaskyni na Horebe uznaný za hodného hľadiet' na Pána, nakoľko je to človeku dovolené. (*1 Kr 19, 8-13*)...

7. ... Pôst posielala modlitby do neba, stávajúc sa akoby krídlami pre ich cestu nahor. ...

8. Pôst nepozná vyčíňanie úžerníctva. Stôl toho, kto sa postí, nesmrdí úrokmi. ...

9. ... Kto sa postí, má vľúdne oko, pokojnú chôdzu a premýšľavú tvár. Nie je u neho bezuzdnosť, arogantný smiech, ale skôr umiernenosť reči a čistota srdca.

... Pri tom všetkom, čo bolo povedané, je však hlavné to, že náš Pán kvôli nám prijal telo, najprv ho opevnil pôstom, potom v tomto stave privítal útok diabla. Chcel nás tým poučiť, že pred bojom s pokušeniami máme sa pomazať a vycvičiť postením a na druhej strane prostredníctvom nedostatku (hladu) akoby dal nepriateľovi príležitosť. Diabol by nebol schopný sa k nemu priblížiť kvôli vznešenosti jeho božstva, ak by prostredníctvom hladu nezostúpil k ľudskej slabosti. Avšak predtým, než sa vrátil späť do neba, prijal pokrm, aby tak potvrdil ľudskú prirodzenosť svojho vzkrieseného tela. ...

Keď Mojžiš prijal tabule zákona druhýkrát, musel sa druhýkrát aj postiť. (*Ex 34, 28 Dt 9 18; 10, 10*) ... Koho telá popadali na púšti? (*Hebr 3, 17*) Neboli to telá tých, čo túžili jesť mäso? (*Ex 16, 3n*) Ale tí istí ľudia boli spokojní s mannou a vodou zo skaly, porazili Egypťanov, prešli cez more a „v ich kmeňoch nebolo žiadnej choroby.“ (*Ž 104 (105), 37*) Ale keď začali spomínať na hrnce mäsa, vrátila sa aj túžba po Egypte a nevideli zaslúbenú zem. (*Ex 16, 3 n.; Sk 7, 39*) Nebojíš sa tohto príkladu? Nechvejš sa hrôzou, aby ťa obžerstvo nevytlúčilo z dobrých vecí, v ktoré dúfaš?

Z postenia sa pochádza mnoho dobrých vecí, sýtosť však je počiatkom roztopašnosti. Ihneď sa prirúti s maškrtnosťou a pijanstvom i so všelijakými korenistými jedlami. Všetky druhy bezuzdného chovania začínajú ako u napaseneho zvierat'a. Potom sa človek voči ženám stane ako „bujarý kôň“ (*Jer 5, 8*), pretože prepych spôsobí, že do duše vstúpi vášeň. Tí, ktorí sú opití obracajú samých seba proti prírode/prirodzenosti, zachádzajú s mužom ako so ženou a naopak. (*Rim 1, 26*)...

10. Ale neobmedzuj dobro pôstu iba na zdržovanie sa od jedál. Pretože pravý pôst je nepriateľom zla. „Rozviažte okovy nespravodlivosti! (*Iz 58, 6*) Odpusť priestupok svojmu susedovi a odpusť mu jeho dlhy. Neposti sa kvôli súdu a hádke. (*Iz 58, 4*) Neješ mäso, ale požieraš svojho brata. Zdržuješ sa vína, ale tvrdohlavo zotrúvaš v nehanebnosti. Trpezlivo čakáš do večera, aby si si mohol zajesť, ale deň tráviš na súde.

... Atlét musí cvičiť v predstihu [pred pretekom], kto sa postí, [tiež] uskutočňuje sebaovládanie vopred.

11. ... Teraz nám môže Pán, ktorý nás priviedol k nadchádzajúcemu obdobiu, darovať ako bojovníkom v týchto prípravných cvičeniach to, že môžeme preukázať neotrasiteľnú pevnosť, aby sme tiež získali vence v rozhodujúci deň; teraz, pamätajúc na spásonosné útrapy, ale v druhom živote, aby sme prijali odmenu za to, čo sme urobili za života a to na spravodlivom súde samotného Krista; pretože jemu patrí sláva na veky! Amen.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 9. - 15. 3. 2020

Pondelok	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (<i>cirkevnoslovanská</i>)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (<i>cirkevnoslovanská</i>)
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (<i>slovenská</i>)
Sobota	<i>Tretia zádušná</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>panychída, hramoty</i> Večiereň
Nedeľa	<i>Tretia pôstna – Krížupoklonná, 7. hlas,</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v <i>Lehniciach</i> 17:00 Veľkopôstna večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 2. – 8. 3. 2020

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (<i>cirkevnoslovanská</i>)
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (<i>slovenská</i>)
Sobota	<i>Štvrtá zádušná</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>panychída, hramoty</i> Večiereň
Nedeľa	<i>Štvrtá pôstna, 8. hlas</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V pondelok, 9. 3. 20 bude o 17. 00 hod. namiesto večierne liturgia vopred posvätených darov v cirkevnoslovanskom jazyku, keďže na daný deň pripadol polyjelejný sviatok 40-tich mučeníkov zo Sebastej.
- Sobota, 14. 3. 20 je zároveň *tretia zádušná*. Sv. liturgia o 17. 00 hod. v slovenskom jazyku bude slávená za našich zosnulých veriacich a po nej bude panychída s hramotami. *Na štvrtú pôstnu sobotu*, 21. 3. 20 sa zopakuje rovnaký scenár v cirkevnoslovanskom jazyku.
- V nedeľu, 15. 3. 20 bude sv. liturgia o 10.30 hod. priamo prenášaná Televíziou Lux.
- V nedeľu, 15. 3. 20 bude o 10.00 sv. liturgia v ukrajinskom jazyku v Chráme sv. Rozálie v bratislavskom Lamači.
- V nedeľu, 15. 3. 20 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehnicach so začiatkom o 16.00 h.

Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:

Každú nedeľu - sv. liturgie sv. Bazila Veľkého (dopoludnia) a veľkopôstna večiereň o 17. h.
Stredy a piatky - liturgie vopred posvätených darov o 17:00 hod.

Počas celého obdobia Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky nebude o 17.00 h. sv. liturgia ale veľkopôstna večiereň!

- Aj tento rok prosíme o podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*, ktoré sme založili aj na tento účel. Potrebné tlačivá nájdete medzi časopismi v chráme alebo na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>. Ďakujeme srdečne za Vašu podporu.

ĎAKUJEME

- V mene rodičov a príbuzných malého Richarda Balinta ďakujeme všetkým za podporu vo forme modlitieb i finančných darov. Potrebná suma na uskutočnenie jeho liečby bola dokonca prekročená. Nadbytok rodičia darovali ostatným chorým deťom. Srdečné „*Pán Boh odmeň!*“
- V nedeľu, 1. 3. 20 sme pri jarnej zbierke na Charitu prispeli sumou 745 €, ktorou sme podporili ľudí v hmotnej núdzi. Vyzbierané dary sme zaslali Gréckokatolíckej charite do Prešova.
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. *Krajňákovej a Telepčákovej* (29. 2. 20) a rod. *Semberovej a Vavříkovej* (7. 3. 20).
14. 3. 20 upratuje rod. *Ďuková a Porhinčáková*.
21. 3. 20 upratuje rod. *Žáčiková a Susla*.

Ďakujeme za túto Vašu službu.

BLAHOŽELÁME

- V sobotu, 7. 3. 20 prijali iniciačné sv. tajomstvá v našom chráme sestry *Hana Katarína a Alžbeta Mária Vadrnové*. Naše farské spoločenstvo sa rozrástlo aj o ďalší prírastok – *Veroniku Burákovú*. Novoosvieteným Božím deťom a ich rodinám vyprosujeme úspechy v živote i vo viere na „*mnoho rokov*.“

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717